

Mathematics genealogy project

No teniu curiositat per saber qui són els vostres avantpassats matemàtics? Per definició, un avantpassat matemàtic teu és algú que està en línia directa per sobre teu respecte a la relació «ser director de tesi de». És a dir, si comenceu a tirar amunt, el director del director del vostre director, etc., podeu anar tan endarrere com hi hagi registres de qui són els directors. Aquesta tasca, que en altra època hauria estat una recerca molt feixuga, avui dia és perfectament possible gràcies a la base de dades del Mathematics Genealogy Project, que podeu trobar a l'adreça <http://www.genealogy.ams.org>. La feina va ser iniciada per Harry B. Coonce, un professor de la Universitat Estatal de Minnesota a Mankato, que volia saber qui era el director del seu director. L'any 2002, i després de la seva jubilació, el projecte es traslladà a la Universitat Estatal de Dakota del Nord, on encara es conserva un *mirror*. Davant del creixement del projecte i de l'interès que la comunitat matemàtica hi dedica, l'American Mathematical Society se n'ha fet càrrec des del 2003, i des del 2005 compta amb un ajut econòmic del Clay Mathematics Institute.

És força curiós posar el nas dins la base de dades i començar a descobrir qui era director de qui. Per exemple, sabíeu que el Klein va tenir dos directors? (Plücker i Lipschitz). I que el director del Hilbert era el Lindemann (que va demostrar la transcendència de π)? I que el director de la tesi de l'Euler va ser el Johann Bernoulli, a qui va dirigir el seu germà Jakob? Aquests fets es poden comprovar a la base de dades del Mathematics Genealogy Project.

Si teniu curiositat, i una mica de sort, podeu buscar els vostres avantpassats fins, per exemple, en Leibniz, la tesi del qual va ser dirigida per en Weigel (per cert, a jutjar pel títol, *Disputatio Inauguralis De Casibus Perplexis In*

Jure, no està clar ni tan sols que fos de matemàtiques). Potser us sembla difícil que en Leibniz figuri entre els vostres avantpassats matemàtics. No ho és tant, de les 111.063 persones que hi ha a la base de dades, 44.738 són descendents d'en Leibniz, és a dir, més del 40 %. I és que si sou capaços de fer anar el vostre llinatge matemàtic fins al segle XVII, amb gran probabilitat us sortirà en Leibniz o algú altre tan famós com ell perquè, ben mirat, no és que en aquella època hi hagués massa matemàtics...

Si busqueu un nom actual conegut, com per exemple en Terence Tao (un dels últims medalla Fields), trobareu una bona llista de matemàtics famosos, sense ordre particular perquè a l'arbre hi ha diverses bifurcacions: Zygmund, Hilbert, Lindemann, Klein, Plücker, Gauss, Pfaff, Lipschitz, Poisson, Fourier, Lagrange, els Bernoulli, Leibniz... Tots aquests matemàtics són avantpassats d'en Tao. Potser si us busqueu tindreu la mateixa sort!

I, evidentment, com sol passar amb totes aquestes bases de dades creades i mantingudes a la xarxa, sou els mateixos interessats els qui heu d'aportar les vostres dades. Si el vostre nom no hi surt, o si hi ha algun error o incorrecció, a la mateixa web hi trobareu el formulari per demanar que us hi incloguin, o que actualitzin les vostres dades.

Finalment, si us passegeu pel web del Mathematics Genealogy Project, observareu que a la vora del nom de la universitat on va llegir la vostra tesi hi surt una petita bandera del país on pertany. Per defecte, les universitats catalanes tenen associada la bandera espanyola. Si hi esteu interessats, podeu enviar un missatge al director del projecte, harry.coonce@ndsu.nodak.edu, i demanar que us la canvii per la senyera catalana. Cal fer país!

Josep Burillo
UPC